

Міністерство
фінансів
України

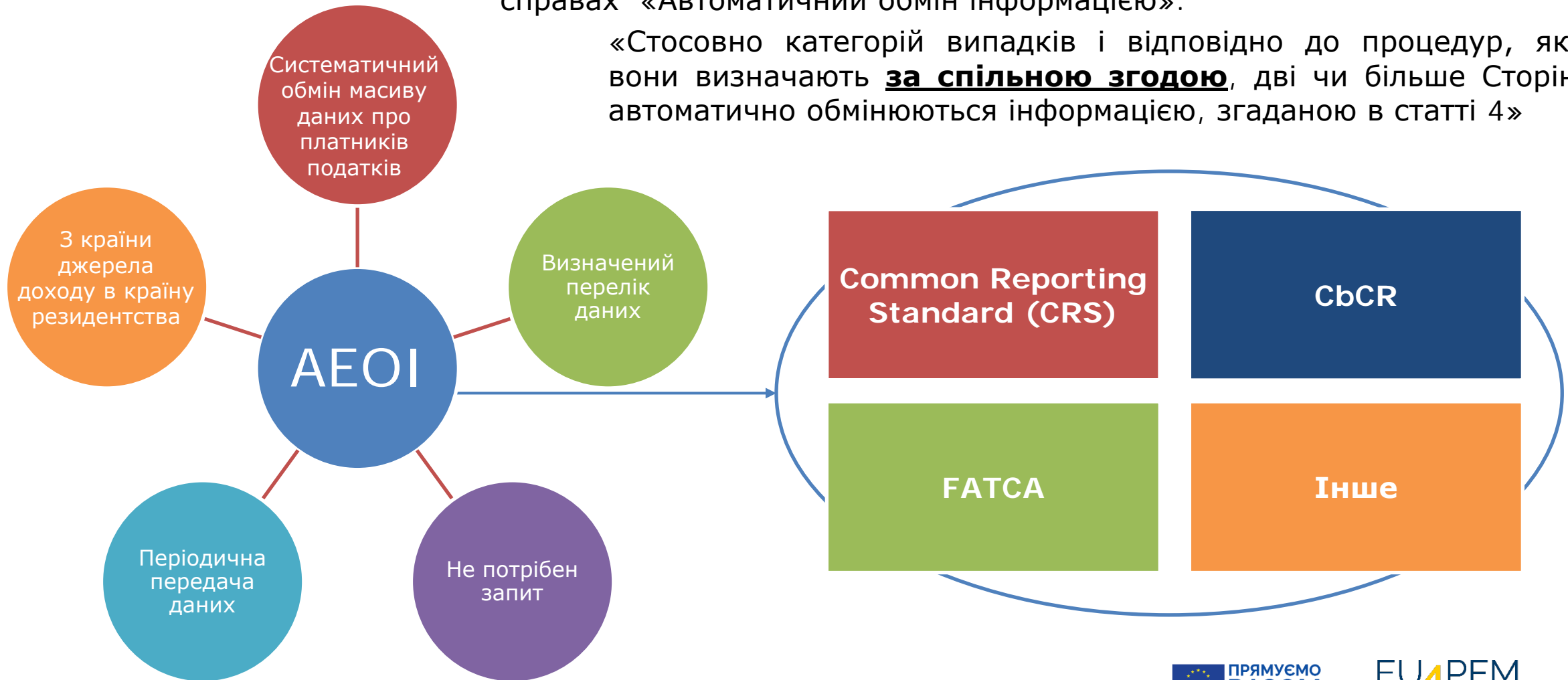
Презентація законопроєкту щодо імплементації Common Reporting Standard

Що таке автоматичний обмін інформацією для податкових цілей?

Стаття 6 Конвенції про взаємну адміністративну допомогу в податкових справах «Автоматичний обмін інформацією»:

«Стосовно категорій випадків і відповідно до процедур, які вони визначають **за спільною згодою**, дві чи більше Сторін автоматично обмінюються інформацією, згаданою в статті 4»

Як розробляли CRS?

US FATCA 2010

G8 UK
UNITED KINGDOM 2013

29 жовтня 2015 року 51 юрисдикція приєдналась до Багатосторонньої угоди CRS*

*Multilateral Competent Authority Agreement on Automatic Exchange of Financial Account Information (MCAA CRS)

Загальний стандарт звітності та належної перевірки інформації про фінансові рахунки, який включає коментарі до нього (**Common Standard on Reporting and Due Diligence for Financial Account Information (CRS)**), схвалений Радою Організації Економічного Співробітництва та Розвитку 15 липня 2014 року

Далі по тексту презентації – **Стандарт** або **CRS**

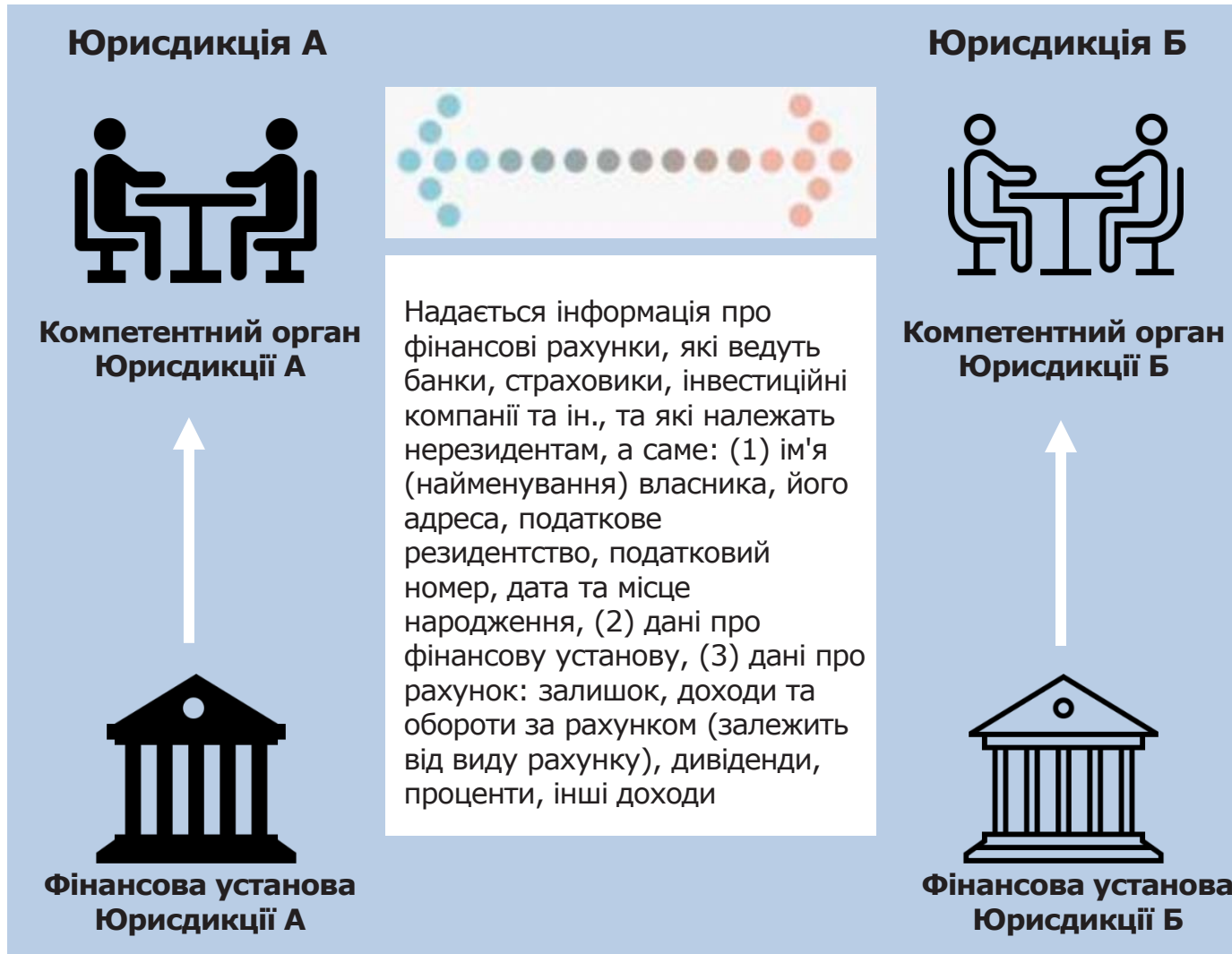
Статус імплементації CRS

JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES IN 2017 (49)
Anguilla, Argentina, Belgium, Bermuda, British Virgin Islands, Bulgaria, Cayman Islands, Colombia, Croatia, Cyprus ² , Czech Republic, Denmark, Estonia, Faroe Islands, Finland, France, Germany, Gibraltar, Greece, Guernsey, Hungary, Iceland, India, Ireland, Isle of Man, Italy, Jersey, Korea, Latvia, Liechtenstein, Lithuania, Luxembourg, Malta, Mexico, Montserrat, Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, San Marino, Seychelles, Slovak Republic, Slovenia, South Africa, Spain, Sweden, Turks and Caicos Islands, United Kingdom.
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2018 (51)
Andorra, Antigua and Barbuda, Aruba, Australia, Austria, Azerbaijan ³ , The Bahamas, Bahrain, Barbados, Belize, Brazil, Brunei Darussalam, Canada, Chile, China, Cook Islands, Costa Rica, Curaçao, Dominica, Greenland, Grenada, Hong Kong (China), Indonesia, Israel, Japan, Lebanon, Macau (China), Malaysia, Marshall Islands, Mauritius, Monaco, Nauru, New Zealand, Niue ⁴ , Pakistan ³ , Panama, Qatar, Russia, Saint Kitts and Nevis, Saint Lucia, Saint Vincent and the Grenadines, Samoa, Saudi Arabia, Singapore, Sint Maarten ⁴ , Switzerland, Trinidad and Tobago ⁴ , Turkey, United Arab Emirates, Uruguay, Vanuatu.
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2019 (2)
Ghana ³ , Kuwait ⁵ .
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2020 (3)
Nigeria ³ , Oman ⁵ , Peru ³ .
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2021 (3)
Albania ^{3, 7} , Ecuador ³ , Kazakhstan ⁶ .
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2022 (4)
Jamaica ³ , Kenya ³ , Maldives ³ , Morocco ³ .
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2023 (6)
Jordan ⁶ , Moldova ³ , Montenegro ⁶ , Thailand ⁶ , Uganda ³ , Ukraine ³ .
JURISDICTIONS UNDERTAKING FIRST EXCHANGES BY 2024 (3)
Georgia ³ , Rwanda ³ , Tunisia ³ .

- 121 юрисдикція повідомила про намір здійснювати автоматичний обмін інформацією з певного періоду
- **102 юрисдикції** вже здійснили обмін інформацією

Автоматичний обмін інформацією CRS

- Щорічний обмін визначеного масиву даних в уніфікованому форматі
- Фінансові установи здійснюють збір інформації про фінансові рахунки, які належать фізичним особам та організаціям – нерезидентам, а також організаціям, у яких КБВ - нерезиденти
- Дані, що передаються, дають змогу ідентифікувати власника, фінансову устанovu та вартість активів, які зберігаються на рахунку

План щодо імплементації CRS

Оприлюднено
законопроект

СЕРПЕНЬ
2022

ДПС підписує
Багатосторонню
угоду CRS

ВЕРЕСЕНЬ
2022

ДПС надсилає запит про
проведення Глобальним
форумом оцінювання зрілості
систем управління безпекою

ЖОВТЕНЬ
2022

Прийнято закон
парламентом

ЛИСТОПАД
2022

Прийнято наказ Мінфіну
(детальні вимоги до фін
агентів щодо належної
перевірки рахунків)

ГРУДЕНЬ
2022

1 СІЧНЯ – дата з якої
потрібно здійснювати
належну перевірку
рахунків

СІЧЕНЬ
2023

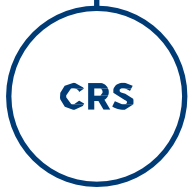
CRS IT система
розроблена та
протестована ДПС

ЛИПЕНЬ
2023

Розроблено
підзаконні акти для
імплементації
положень ПКУ

ГРУДЕНЬ
2023

Перша подача звітів
про підзвітні
рахунки за 2023 рік

ЛИПЕНЬ
2024

Перший обмін даними за
2023 рік з компетентними
органами юрисдикцій-
партнерів

ВЕРЕСЕНЬ
2024

Якщо до 31 грудня **не
буде** припинено або
скасовано дію правового
режиму воєнного стану,
дата **може бути**
перенесена на 1 липня
2023 року. Всі інші строки
також будуть перенесені

Врегулювання в законі основних питань, детальні правила – в підзаконних актах

- ПКУ регулює питання комплаєнсу та взаємодії фінансових агентів з контролюючими органами.
- Питання, врегульовані в Стандарті, не переносяться до ПКУ. ПКУ прямо посилається на Стандарт як на документ, який підлягає застосуванню. Детальні правила застосування Стандарту – у Порядку застосування CRS, затвердженому наказом Мінфіну.
- «Ширший підхід» – потрібно ідентифікувати резидентів усіх юрисдикцій (незалежно від того, чи юрисдикція приєдналась до Багатосторонньої угоди CRS та/або є партнером України з обміну), але подавати звіти тільки щодо рахунків, які є підзвітними для резидентів юрисдикцій – партнерів України.
- Для роз'яснення питань застосування Стандарту в контексті особливостей ринку фінансових послуг України буде створено інформаційний ресурс на веб-порталі ДПС. Відповіді будуть надаватись у форматі FAQ. Найважливіші питання можуть узагальнюватись в УПК.

Джерела правового регулювання CRS

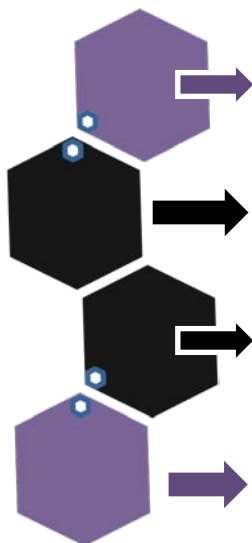
Багатостороння угода CRS – переклад українською мовою публікується на веб-сторінці ДПС:

- Розділ II: яка інформація про фінансові рахунки підлягає передачі юрисдикціям-партнерам
- Містить пряме посилання на CRS
- Обов'язки ДПС перед компетентними органами юрисдикцій-партнерів

CRS включає Коментарі до нього (є невід'ємною частиною Стандарту та обов'язкові для застосування при його тлумаченні) – переклад українською мовою публікується на веб-сторінці ДПС

9 Розділів:

Розділ I: яка інформація подається у звітах фінансових агентів – **Мінфін затверджує форму та порядок** заповнення звіту про підзвітні рахунки

Розділи II-VII: правила належної комплексної перевірки для фінансових агентів (due diligence) – **Мінфін затверджує Порядок їх застосування**

Розділ VIII: дає визначення термінам: у т.ч. «Фінансові Установи», їх типи, «Фінансові Рахунки», їх види, «Виключені Рахунки» – **Мінфін затверджує перелік «Непідзвітних Фінансових Установ» та «Виключених Рахунків»**

Розділ IX: визначає мінімальні вимоги до контролю за комплаєнсом фінансових установ з боку контролюючого органу – **вимоги реалізовані в ПКУ**

Джерела правового регулювання CRS (продовження 1)

Податковий кодекс України:

- Нова стаття 39³ – для FATCA та CRS (пункт 69.8 ПКУ буде виключений з ПКУ)
  - ❗ У 2022 та 2023 році фінансові агенти подають звіти FATCA відповідно до правил пункту 69.8 ПКУ у чинній редакції
- Визначення окремих термінів (ст.14 та 39³ ПКУ)
  - ❗ Фінансовий агент – узагальнений термін, який використовується в ПКУ та застосовується для позначення «звітних фінансових установ України» (FATCA) та «підзвітних фінансових установ» (CRS)
- Визначення обов'язків фінансових агентів (ФА) та власників рахунків (ст. 39³, ст.73 ПКУ)
  - ❗ Порядок застосування CRS – Наказ Мінфіну (правила due diligence містяться в CRS та в Порядку Мінфіну, а не в ПКУ)
- Визначає порядок взаємодії між ФА та контролюючими органами (КО)
- Визначає особливості здійснення податкових перевірок щодо ФА та штрафні санкції
- Визначає порядок взаємодії між КО та НБУ та НКПЦФР для забезпечення нагляду за виконанням фінансовими агентами нових вимог CRS

ПКУ встановлює перелік підзаконних НПА, які необхідно ухвалити для деталізації вимог ПКУ: згаданий Порядок застосування CRS, форма та порядок подання звітів, порядок здійснення моніторингу та перевірок, та ін.

Джерела правового регулювання CRS (продовження 2)

Порядок застосування підзвітними фінансовими установами вимог Стандарту (Порядок застосування CRS) – Наказ Мінфіну, у якому буде врегульовано таке:

- Деталізація визначень з урахуванням запланованих строків імплементації CRS (Існуючі та Нові Рахунки, дати завершення належної комплексної перевірки)
- Вимоги до ФА, які потрібно виконати для забезпечення комплаєнсу: які внутрішні документи розробити, які документи вимагати від клієнтів та зберігати
- Врегулювання питань, у яких Стандарт передбачає право вибору підходу
- Перелік Непідзвітних Фінансових Установ
- Перелік Виключених Рахунків

Буде затверджений у 2022 році. Інші НПА будуть розроблені та затверджені протягом 2023 року.

Основні визначення: фінансові установи

Фінансова Установа

- Депозитарна Установа
- Кастодіальна Установа
- Інвестиційна Компанія
- Визначена Страхова Компанія

Підзвітна Фінансова Установа

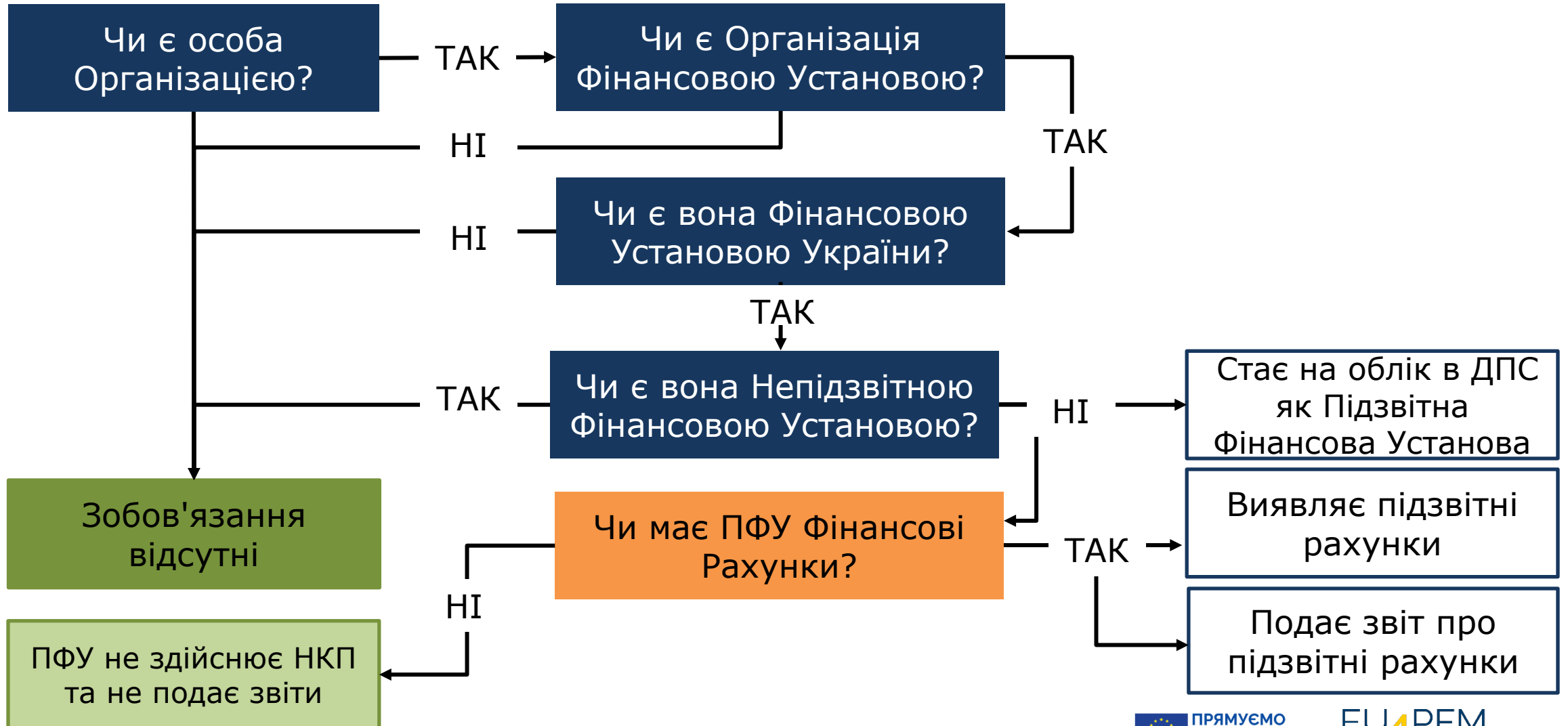

Непідзвітна Фінансова Установа

- Перелік Мінфіну

- Фінансовий агент визначає свій статус для CRS самостійно. Цей статус не залежить від того, чи є особа фінансовою установою (має ліцензію) відповідно до законодавства у сфері регулювання фін. послуг. **Потрібна реєстрація в ДПС.**
  - Якщо особа перестає бути підзвітною установою, бо більше не виконуються критерії «фінансової установи» згідно зі Стандартом (для Інвестиційних Компаній) або стає Непідзвітною Фінансовою Установою – знімається з обліку за заявою фін. установи. ДПС перевіряє, чи наявні підстави для зняття з обліку.
  - З якої дати здійснювати належну комплексну перевірку (НКП) рахунків для фін. установ, які будуть створені після 1 січня 2023 – буде врегульовано в Порядку застосування Стандарту.
  - Непідзвітні Фінансові Установи: тільки ті види, які будуть в Переліку Мінфіну. Їм не потрібно реєструватись в ДПС. Якщо вид фін. установи відсутній в переліку – фін. установа є підзвітною.
  - Непідзвітна фін. установа не зобов'язана здійснювати НКП рахунків та подавати звітність.
  - Підзвітна фін установа, яка **не має** «фінансових рахунків», не здійснює НКП та не подає звітність.
- !** Не плутати з фін. установою, яка веде «фінансові рахунки», але серед них немає «підзвітних рахунків» – подає «нульову» звітність.

Як визначити Ваш статус для цілей CRS

Завдання для бізнесу: що та коли потрібно зробити (1)

До 1 вересня 2022: ознайомитись з законопроектом та Стандартом, надіслати питання ДПС (контакти вказані у кінці презентації)

До 31 грудня 2022: визначити чи Ви відповідаєте критеріям Депозитарної Установи, Кастодіальної Установи, Інвестиційної Компанії або Визначеної Страхової Компанії

З 1 січня 2023:

- Застосовувати правила належної комплексної перевірки (НКП) при відкритті Нових Рахунків
- Вимагати документи самостійної оцінки CRS (self-certification) у клієнтів
- Інтегрувати збір нових документів у AML/KYC процедури
- Відмовляти у відкритті рахунків або укладенні договорів клієнтам, які не надають документи самостійної оцінки CRS

Завдання для бізнесу: що та коли потрібно зробити (2)

Сформувати реєстр Існуючих Рахунків, відкритих станом на 31 грудня 2022 року, а саме:

Фінансовий Рахунок	Термін завершення НКП	Термін для включення у звіт про підзвітні рахунки	Очікувані дати обміну з іншими країнами	
Нові Рахунки (відкриті, починаючи з 1 січня 2023)	31 грудня 2023	1 липня 2024	30 вересня 2024	
Існуючі Рахунки (ведуться Підзвітною Фінансовою Установою) станом на 31 грудня 2022	Рахунки з Високою Вартістю (для ФО)	31 грудня 2023	1 липня 2024	30 вересня 2024
	Рахунки з Низькою Вартістю (для ФО)	31 грудня 2024	1 липня 2025	30 вересня 2025
	Рахунки Організацій*	31 грудня 2024	1 липня 2025	30 вересня 2025

- Рахунки з Високою Вартістю: Рахунки Фізичних Осіб з залишком або вартістю понад 1 млн доларів США станом на 31 грудня 2022 року
- Рахунки з Низькою Вартістю: Рахунки Фізичних Осіб з залишком або вартістю, що не перевищує 1 млн доларів США, станом на 31 грудня 2022 року
- *Рахунки Організацій з залишком або вартістю, що перевищує 250 тис. доларів США станом на 31 грудня 2022 року
  - Рахунки Організацій з залишком або вартістю, що не перевищує 250 тис. доларів США, підлягають НКП після перевищення балансу (вартості) порогу у 250 тис. доларів США

Перевірка фінансових рахунків: основні визначення

Фінансовий рахунок

- Депозитний Рахунок
- Кастодіальний Рахунок
- Договір Страхування з Викупною Сумою
- Договір Ануїтету
- Частка у Капіталі

Рахунок Фізичної Особи Рахунок Організації

Новий Рахунок (з 1.01.2023)

Існуючий Рахунок (станом на 31.12.2022)

- Рахунок з Високою Вартістю
- Рахунок з Низькою Вартістю

Підзвітний рахунок

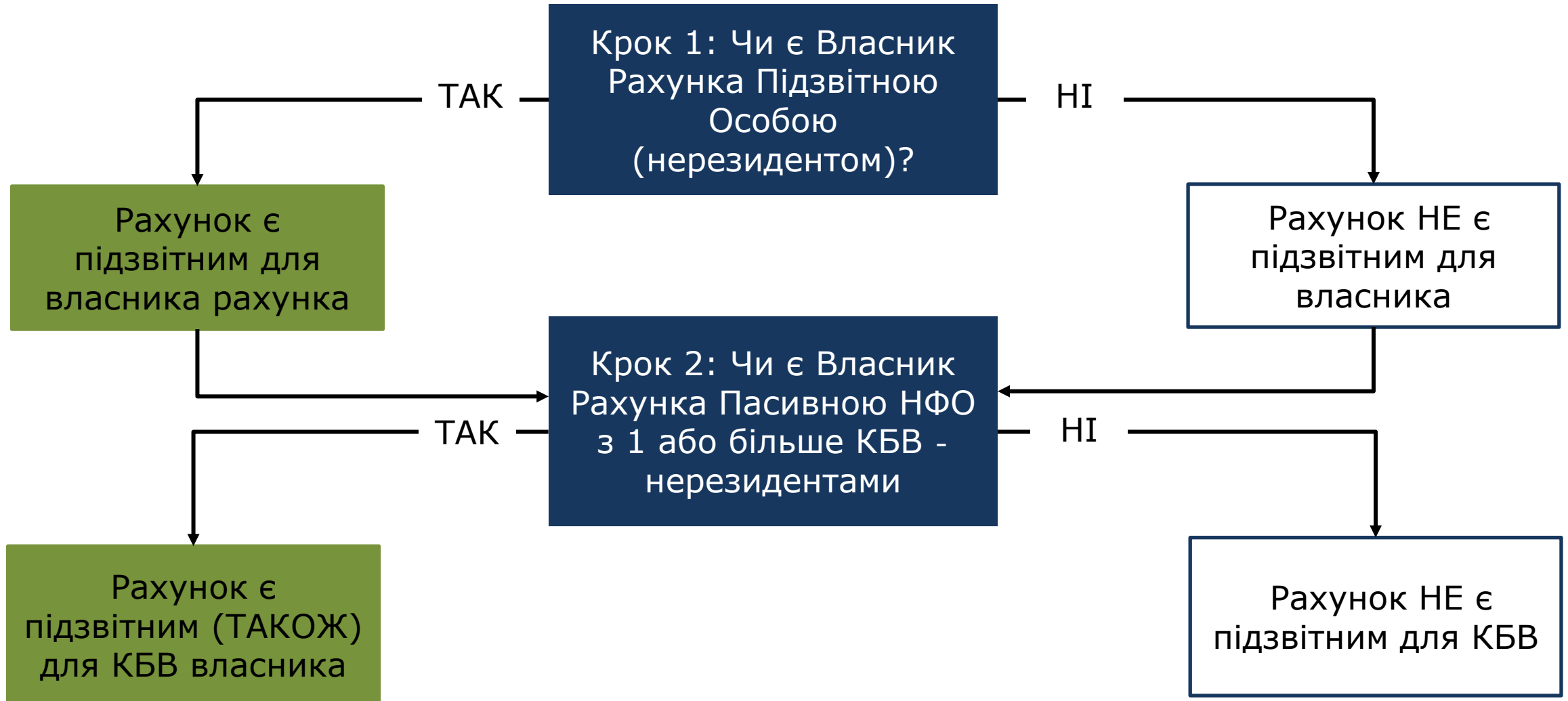

Виключений Рахунок

- Перелік Мінфіну

- **Нефінансові Організації (НФО) поділяються на «активні» та «пасивні». Якщо НФО є «пасивною», то потрібно визначати податковий статус також для Контролюючої Особи (КБВ)**
- НФО є «пасивною», якщо вона не відповідає ознакам «активної» НФО
- Ознаки «активної» НФО:
  - Пасивні доходи <50% валового доходу та активи, що приносять пасивні доходи, <50% усіх активів НФО за попередній календарний рік
  - Публічні компанії та їх пов'язані особи
  - Неприбуткові організації, урядові організації та міжнародні організації
  - Новостворені НФО (протягом 24 місяців після реєстрації), які не планують надавати фінансові послуги
  - НФО, що не були Фінансовими Установами протягом останніх 5 років та перебувають у процесі реорганізації (ліквідації)
  - Інші ознаки див. в Стандарті

Кроки для визначення підзвітності рахунка

Завдання для бізнесу: що та коли потрібно зробити (продовження)

До кінця 2023 року:

- Стати на облік у ДПС як Підзвітна Фінансова Установа (через електронний кабінет)
- Розробити внутрішній документ (політику) для комплаєнсу з CRS:
  - Описати систему внутрішнього контролю за виконанням працівниками вимог CRS
  - Визначити обов'язки комплаєнс-менеджерів
  - Зафіксувати підхід до НКП у випадках, передбачених Порядком застосування CRS
  - Порядок використання інформації при здійсненні НКП
- Адаптувати ІТ системи у частині документообігу для цілей виконання вимог CRS (прийом, зберігання документів самостійної оцінки, облік рахунків та складання звітності)

Виконання вимог FATCA vs. виконання вимог CRS

Відмінності між CRS та FATCA:

- Переліки непідзвітних фінансових установ та виключені рахунки (у FATCA ширший перелік виключень). Усі банки підпадають під вимоги CRS на відміну від FATCA
- Для CRS не передбачені переліки фінансових установ від регуляторів
- Спосіб подачі звітності (IDES для FATCA та електронний кабінет – для CRS)
- Методи податкового контролю (див. далі), штрафні санкції

Навіть якщо фін. агент вже виконує вимоги FATCA, для CRS потрібно провести окремий аналіз, щоб правильно визначити свій статус та які продукти (послуги) є «фінансовими рахунками» для цілей Стандарту

Звітність по FATCA та CRS подається окремо

Документи самостійної оцінки для FATCA не замінюють документи самостійної оцінки для CRS та навпаки (це не означає, що фін. агент не може розробити форми документів, які одночасно задовільняють вимоги і CRS, і FATCA)

Податковий контроль за дотриманням законодавства

- **Облік** підзвітних фінансових установ: фінансові агенти самостійно встановлюють підзвітність. Переліків від регуляторів ринків фінансових послуг (по аналогії з FATCA) не передбачено. ДПС дає роз'яснення на веб-порталі.
- **Камеральна перевірка** звітів. Надається термін для виправлення помилок. Право подати виправлений звіт за власною ініціативою без штрафів. Градація штрафів залежно від істотності помилки та наслідків.
- **Моніторинг та опитування**
  - Мета: виявлення фін. агентів, які 1) ухиляються від обов'язків, 2) можуть порушувати правила НКП, вимоги статті 39³ ПКУ чи підзаконних актів.
  - Ризик-орієнтований підхід для відбору фінансових агентів для перевірки. Опитування в письмовій формі (питання-відповідь). Виявляються ризики, які можуть бути типовими для сектору або виду фін. установ. Після опитування ДПС приймає рішення щодо призначення перевірки з питань CRS.
- **Позапланова документальна перевірка з питань CRS.** Предметом є усі питання комплаєнсу з CRS, а не виключно питання, що стало підставою для призначення перевірки.
- Питання CRS включаються до предмету **планової перевірки** стосовно осіб, які є фінансовими агентами.

Нові штрафи (стаття 118¹ ПКУ) за правопорушення, вчинені у періоди...

2023

не застосовуються

2024

застосовуються з
коефіцієнтом 0,5

2025

з 2026

застосовуються у
повному обсязі

Штраф за неподання звіту про звітні рахунки застосовується у повному обсязі, починаючи з 2024 року

Податковий контроль на прикладі

Електронна адреса для надсилання запитань:

crs.info@tax.gov.ua

Текст законопроекту та Стандарту:

<https://tax.gov.ua>

<https://www.mof.gov.ua/uk>

Міністерство
фінансів
України